

Turvallisen toimintakulttuurin ja hyvinvoinnin edistäminen perusopetuksessa

SIVISTYS 27.05.2026 § 65
543/12.00.00.03/2026

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@tornio.fi)
Keisu Katri, johtava rehtori
Kallio Johanna, projektkoordinaattori STOP-hanke
Köpman Annika, projektityöntekijä, STOP-hanke

Hyvinvointi- ja kiusaamisen vastainen työ Tornion peruskouluissa 1.8.2026 lähtien

Tornion kaupungin ja Ylitornion kunnan yhteisessä STOP! Yhdessä kiusaamista ja väkivaltaa vastaan -hankkeessa on laadittu kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäisyn sekä niihin puuttumisen toimintamalli. Toimintamalli perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön ja opetussuunnitelman perusteisiin, joiden mukaan jokaisella koululla tulee olla suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi häirinnältä, kiusaamiselta ja väkivallalta sekä menettelytavat kurinpitokeinojen ja kasvatustilanteiden käyttämiseksi.

Toimintamallin keskeisenä tavoitteena on:

- edistää turvallista oppimisympäristöä
- vahvistaa myönteistä toimintakulttuuria ja hyviä vertaissuhteita
- ennaltaehkäistä kiusaamista ja vuorovaikutuksen ongelmia
- varmistaa, että kaikkiin kiusaamis-, häirintä- ja väkivaltatilanteisiin puututaan viivytyksettä

Toimintamalli selkeyttää myös kiusaamisen, häirinnän ja riitatilanteiden erottamista sekä ohjaa henkilöstöä toimimaan yhdenmukaisesti eri tilanteissa. Mallissa huomioidaan kiusaamisen eri muodot (fyysinen, sanallinen, sosiaalinen ja digitaalinen) sekä rikosoikeudelliset näkökulmat.

STOP! Yhdessä kiusaamista ja väkivaltaa vastaan -hankkeessa on valmisteilla mallin lisäksi toimintaohjeet huoltajille ja henkilöstölle. Ohjeet painetaan oppaan muotoon. Huoltajille suunnattu opas on käännetty myös englannin ja arabian kielille. Oppaan lisäksi ensi lukuvuotta varten valmistuu myös huoneentaulu henkilöstölle niin sanotuksi pikaohjeeksi.

Hankkeen aikana Tornion ja Ylitornion koulujen työntekijöistä, opettajista ja koulunkäynninohjaajista on koottu yhteyshenkilöt jokaiselle peruskoululle. Yhteyshenkilöt ovat suorittaneet kevätlukukauden 2026 aikana STOP kiusaamiselle, yhdessä! -koulutuskokonaisuuden. Koulutus kattoi 7 lähi- ja etäopetuspäivää. Osallistujat ovat koulutuksen aikana viimeistelleet kiusaamisen ehkäisyn toimintamallin. Toimintamallin ytimessä on hyvinvointiopetus, jossa sosiaalisten taitojen, tunne- ja vahvuustaitojen systemaattinen opettaminen nähdään keskeisenä keinona kiusaamisen ehkäisylle. Koulutuksen on mahdollistanut Yli-Perttulan säätiön avustus. Kaikkien koulujen työntekijöiden kouluttamista mallin käyttöön jatketaan lukuvuonna 2026-2027. Oppilaita tiedotetaan toimintamallista oppilaiden ikätason mukaisesti syyslukukauden 2026 alussa. Huoltajia tiedotetaan asiasta Wilmassa ja koulukohtaisissa huoltajailloissa lukuvuoden 2026-2027 aikana.

Esittelijä

Sivistystoimenjohtaja Konola-Jokinen Tarja

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä toimintamallin käyttöönoton kaikissa Tornion peruskouluissa 1.8.2026 lähtien.

Päätös

Hyväksyttiin.
